

**КОМІТЕТ З ПИТАНЬ БАНКІВСЬКОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИКИ НАГЛЯДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**МІЖНАРОДНЕ НАБЛИЖЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ
КАПІТАЛУ ТА НОРМАТИВІВ КАПІТАЛУ**

**Базель
Липень 1988р.**

ЗМІСТ

	ПУНКТИ
Вступ	1-11
Частина I	Складові капіталу
Частина II	Зваження ризику
Частина III	Плановий стандартний коефіцієнт
Частина IV	Заходи перехідного характеру та заходи здійснення
Додаток 1	Визначення капіталу включеного до капітальної бази
Додаток 2	Зваження ризику за категоріями балансового капіталу
Додаток 3	Фактори кредитної конверсії для позабалансових статей
Додаток 4	Заходи перехідного характеру

Міжнародне зближення визначення капіталу та нормативів капіталу

Вступ

1. Ця доповідь представляє собою результат роботи Комітета¹ протягом кількох років для забезпечення міжнародного зближення положень з питань банківського нагляду щодо управління достатністю капіталу міжнародних банків. Після публікації пропозицій Комітету у грудні 1987р. в усіх країнах Великої Десятки був організований процес консультацій, а пропозиції були розповсюджені серед усіх органів контролю за банківською діяльністю по всьому світі. В результаті таких консультацій до оригінального варіанту пропозицій були внесені деякі зміни. Даний документ є офіційним звітом про роботу Комітету, ухвалений усіма його членами. Він являє собою детальний опис узгодженої моделі обчислення достатності капіталу та мінімальних стандартів, яких треба досягти, та, які національні органи нагляду за банківською діяльністю, представлені в Комітеті, мають наміри впровадити в своїх країнах. Модель та цей стандарт був схвалений Групою Голів Правлінь центральних банків країн Десятки.

2. З наміром якомога швидкого впровадження передбачається, що національні органи нагляду повинні зараз підготувати документи, які відображають їх погляди щодо розкладу та способу здійснення цієї домовленості в їх відповідних країнах. Цей документ розповсюджується для всіх органів нагляду по всьому світу з метою стимулювання прийняття цієї моделі в країнах, які не входять до Великої Десятки та стосується банків, що займаються великою міжнародною діловою діяльністю.

3. В основі роботи Комітету по зближуванню систем банківського регулювання лежать дві фундаментальні цілі. Це, по-перше, те, що нова модель має служити для зміцнення надійності та стабільності міжнародної банківської системи; та, по-друге, що модель повинна бути чіткою та мати високий ступінь універсальності при її застосуванні в банках різних країн з метою послаблення існуючого джерела конкурентної нерівності умов серед міжнародних банків. Комітет відзначає, що у відповідь на прохання прокоментувати початкові пропозиції, банки привітали загальну форму та обґрунтування моделі. Вони також висловилися в підтримку думки, що на національному рівні модель має бути запроваджена якомога уніфіковано.

4. Протягом останніх консультацій був встановлений тісний контакт між Комітетом в Базелі та представниками Європейського Співтовариства в Брюсселі, які проводять паралельну ініціативу розробки загального коефіцієнту платоспроможності для застосування в кредитних установах в межах Співтовариства. Метою було забезпечення максимального рівня узгодженості ухвалені в Базелі моделі та моделі для застосування в межах Співтовариства. Комітет сподівається та очікує, що досягти такого рівня узгодженості можливо, хоча потрібно відзначити, що постанови і правила Європейського Співтовариства призначені для застосування в кредитних установах взагалі, в той час, як модель

¹ Āī Āāçāēuñuēīāī Ēīī³ōāōā ç īēōāīū āāīē³āñuēīāī ōāāōēpāāīū ōā īōāēōēēē īāāēyāāōūēī, ā³yēuīīñō³ āōīāyōū īōāāñōāāīēēē ōāīōōāēuīēō āāīē³ā ōā īōāāīē ēīñōōīēy çā āāīē³āñuēīp ā³yēuīīñōp Āōōīē 10 ēōāī ī (Āāēuā³, Ēāīāāē, Ōōāīō³, Ī³ā⁺⁻ēīē, ²ōāē³, Bīī³, Ī³āāōēāīā³, Ōāāō³, Ōāāēōāō³, Āāēēēīāēōāī³, Nīēō⁻āīēō Ōōāō³ā Āīāōēēē) ōā Ēpēñāīāōōāō. Ēīī³ōāō īōīāīēōū çāñ³āāīū ā Āāīēō Ī³āīōīāīēō Īçōāōōīē³ā ō Āāçāē³, Ōāāēōāō³y.

Комітета орієнтована більше на банки, що здійснюють міжнародну комерційну діяльність.

5. Під час розробки моделі, описуваної в цьому документі, Комітет намагався досягти ряду принципів та правил, які були б концептуально логічними і обґрунтованими, та водночас приділяли б належну увагу специфічним рисам існуючих систем нагляду та бухгалтерського обліку в окремих країнах-членах. Комітет також вважає, що ця мета була досягнута. Модель передбачає перехідний період з тим, щоб існуючі в різних країнах умови можливо було відобразити у гнучких заходах, які надають час для пристосування.

6. В окремих дуже обмежених відношеннях (особливо стосовно деяких коефіцієнтів ризику) модель враховує деякий ступінь свободи дії в національному масштабі щодо способу її застосування. Вплив таких розбіжностей на загальні коефіцієнти є незначним, та вважається, що вони не загрожують основним цілям. Проте, Комітет має намір контролювати та перевіряти застосування моделі в наступному періоді з метою досягнення навіть більшої узгодженості.

7. Необхідно підкреслити, що узгоджена структура розроблена для встановлення мінімальних рівнів капіталу для діючих в міжнародних масштабах банків. Національні власті будуть вільні схвалювати заходи, які встановлюють вищі рівні.

8. Необхідно також відзначити, що достатність капіталу, як визначається даною моделлю, будучи важливим, є одним з рядка факторів, які потрібно враховувати при оцінці сталості та стабільності банків. Модель в цьому документі здебільшого спрямована на оцінювання капіталу по відношенню до кредитного ризику (ризик банкрутства однієї з сторін), але спеціалісти в галузі нагляду для оцінювання загальної достатності капіталу повинні враховувати інші ризики, а саме: ризик процентної ставки та ризик інвестування у цінні папери тощо. Комітет розглядає можливі підходи щодо цих ризиків. Більше того, коефіцієнти капіталу, взяті окремо, можуть надавати неправильні дані щодо відносної сталості/стабільності банку. Багато також залежить від якості банківських активів, та суттєво, від рівня резервів, які банк може мати поза капіталом порівняно до активів непевної вартості. Усвідомлюючи тісний зв'язок між капіталом і резервами, Комітет продовжуватиме контроль за політиками у сфері резервів у банках країн-членів, та намагатиметься сприяти зближенню політик у цій галузі, як і в інших регуляторних справах. При оцінці прогресу банків країн-членів у справі прийняття узгоджених стандартів капіталу Комітет буде ретельно враховувати будь-які розбіжності в існуючих політиках та механізмах для встановлення рівня резервів серед банків країни, та у формі, в якій встановлені такі резерви.

9. Комітет усвідомлює, що розбіжності між країнами у фіскальних режимах та складання бухгалтерської звітності для оподаткування певних категорій резервів на покриття збитків та капітальних резервів, які отримують від нерозподіленого прибутку, можуть певною мірою спотворити порівнюваність реального або явного стану капіталу міжнародних банків. Зближення податкових режимів, хоча й є бажаним, знаходиться поза компетенцією Комітета та до розглядання податків в цьому документі не звертаються. Однак, Комітет має бажання тримати під наглядом ці податкові та бухгалтерські справи в тому розумінні, що вони впливають на порівнюваність достатності капіталу банківських систем різних країн.

10. Очікується, що ця угода стосуватиметься банків на консолідованій основі, включаючи філії, які займаються банківською та фінансовою діяльністю. Водночас, Комітет усвідомлює, що структури власності та стан банків в межах фінансових конгломерованих груп зазнають значних змін. Комітет буде

11. Цей документ поділено на чотири частини. Дві перші описують модель: Частина I - складові капіталу, Частина II - системи оцінки ризику. Частина III займається плановими стандартними коефіцієнтами, та Частина IV - заходами впровадження та заходами перехідного характеру.

[illegible]

13. Незважаючи на таку особливу увагу країни-члени Комітета також вважають, що існує ряд інших важливих та законних складових основного капіталу банку, який може бути включений до системи обчислення (в залежності від певних обставин, викладених нижче у підрозділі (б)).

(б) Додатковий капітал

² Ἀέλουαι³ ὁ ἡνείθεος ἡρεα-αί³ ἀέο³/ζαε-αί³ ἀέο³/, ὁ ἰαέοίεϋοεαί³ ἀαῖνοδιέῖα³ ἰδεά³εαείῖαι³ ἀέο³/, (ἀεῖ ἀεέεβ-αβ-ε εόίοϋοεαί³ ἰδεά³εαείῖαι³ ἀέο³/).

5

15. Незаявлені або скриті резерви можуть утворюватись різними шляхами відповідно до існуючих законів та режимів бухгалтерського обліку, які різняться у країнах-членах. Під цим заголовком розуміють тільки резерви, які, хоча й не були заявлені, було проведено через рахунок прибутків і збитків, та які визнаються органами нагляду банку. Спадково вони можуть бути такої ж внутрішньої якості, що й заявлений нерозподілений прибуток. Але в контексті узгодженого в міжнародному масштабі мінімального стандарту брак їх відкритості разом із тим фактом, що багато країн не визнають нерозкритих резервів - або як визнану в бухгалтерському обліку концепцію, або як законний елемент капіталу - приводять до дискусій про їх виключення з елементів капіталу стрижневого капіталу.

(ii) Резерви на переоцінку

16. Деякі країни за своїм національним регуляторним устроєм або організацією бухгалтерського обліку дозволяють переоцінку певних активів для відображення їх поточної вартості, або вартості, ближчої до їх поточної вартості, ніж ціна придбання. Результуючі резерви на переоцінку мають включатися до бази капіталу. Така переоцінка може виникати двома шляхами:

(а) з офіційної переоцінки, яку здійснюють через вартість банківських будівель/споруд на балансі банку або

(б) із значних додатків до капіталу скритих вартостей, які виникають від практики тримання у балансі цінних паперів, оцінюваних за ціною придбання.

Такі резерви можуть бути включеними до додаткового капіталу за умов, що органи нагляду вважають активи розумно оціненими, та такими, що повністю відбивають можливість цінних коливань та примусового продажу.

17. Альтернатива (б) стосується тих банків, чиї баланси традиційно включають дуже значні розміри акцій, які утримуються в їх портфелі за ціною придбання, але які можуть бути, та іноді реалізуються за поточними цінами та використовуються для компенсування збитків. Комітет вважає, що ці “скриті” резерви на переоцінку можуть бути включеними до додаткових елементів капіталу, оскільки їх можна використовувати для абсорбування збитків на постійній продовжуваній основі за умов, що вони підлягають значному дисконту з метою відбивання занепокоєння про непостійність ринку і сплату податків, які зростуть, коли такі прибутки будуть враховуватись. В світлі цих міркувань дисконт у 55% на різницю між ціною придбання балансової вартості активів та ринковою вартістю вважається слушним. Комітет розглянув, але відхилив пропозицію про необхідність включення до визначення терміну додаткового капіталу скритих резервів, які виникають внаслідок недооцінки банківських будівель.

(iii) Загальні резерви/загальні резерви для покриття збитків по кредитах

18. Загальні резерви або загальні резерви для покриття збитків по кредитах створюються проти можливості майбутніх збитків. В разі, коли їх не приписують до певних активів та, коли вони не відбивають зниження в оцінці певних активів, ці резерви отримують право на включення до капіталу. Та було узгоджено відносити їх до другого рівня. Однак, якщо резерви були створені для покриття

визначених збитків або у зв'язку з видимим зниженням вартості певних активів, вони не мають необхідних характеристик капіталу та не можуть бути вільнодоступними для покривання невизначених збитків, які згодом можуть виникати будь-де у портфелі. Отже, такі специфічні або резервовані запаси не повинні включатися до бази капіталу.

19. Однак, Комітет припускає, що не завжди можливо на практиці чітко розрізнити між загальними резервами (або загальними резервами на покриття збитків по кредитах), які дійсно вільнодоступні та тими резервами, які на практиці резервуються для покривання активів, вже визнаних “послебленими”. Це частково відбиває існуюче розмаїття політик у сфері бухгалтерського обліку, нагляду та, особливо, фіскальної політики щодо створення резервів та стосовно національних визначень капіталу. Це позначає, що спочатку існуватиме ступінь неузгодженості у характеристиках загальних резервів або загальних резервів для покриття збитків по кредитах, включених різними країнами-членами в модель.

20. В світлі таких непевностей Комітет має намір під час перехідного періоду (див. нижче параграфи 45-50) прояснити різницю, яку роблять країни-члени між такими елементами, які концептуально повинно вважати частиною капіталу, та елементами, які неможна вважати за такі. З метою забезпечення узгодженості визначення придатних для включення до капітальної бази загальних резервів та загальних резервів на покривання збитків по кредитах Комітет буде прагнути розвинути до 1990р. чітких пропозицій, прийнятних для всіх країн-членів, на той час, коли не додержуються тимчасові або кінцеві мінімальні заплановані стандарти.

21. Як подальша осторога в разі недосягнення домовленості з питання удосконалення визначення вільних від претензій ресурсів, придатних для включення до додаткового капіталу, де загальні резерви та загальні резерви на покриття збитків по кредитах можуть включати суми, відбиваючи нижчі вартості активів або скриті, але невизначені збитки, які присутні в балансі, розмір таких резервів або запасів, які визначають як капітал, буде скорочуватись таким чином, що наприкінці перехідного періоду такі статті складатимуть не більше як 1.25 процентних пунктів або винятково та тимчасово до 2.0 процентних пункта неліквідних активів в межах другорядних елементів.

(iv) Гібридні інструменти боргового капіталу

22. До цієї категорії належить ряд інструментів капіталу, які поєднують певні характеристики акцій та боргу. Кожна з них має особливі риси, які можна розглядати як такі, що впливають на їх якість як капіталу. Було узгоджено, що, якщо ці інструменти мають близьку схожість з акціями, особливо, коли вони здатні підтримувати збитки на постійній продовжуваній основі без вимоги дострокового погашення, їх можна включити до додаткового капіталу. Окрім безстрокових привелійованих акцій, по яких здійснюються кумулятивні фіксовані нарахування, можуть включатись, наприклад, такі інструменти: довгострокові привелійовані акції в Канаді, акції на правах участі та субординації на невизначений термін у Франції, Genussscheine в Німеччині, безстокові боргові інструменти у Великобританії та безумовно конвертовані боргові інструменти в США. Критерії для кваліфікації таких інструментів викладені в Додатку 1.

(v) Субординований строковий борг

23. Комітет погоджується, що інструменти субординованого строкового боргу як складові капіталу мають значні недоліки з точки зору їх фіксованого терміну

погашення та нездатності абсорбувати збитки, окрім як при ліквідації. Ці недоліки виправдовують додаткові обмеження щодо розміру такого боргового капіталу, придатного для включення до бази капіталу. Відповідно, був зроблений висновок, що інструменти субординованого строкового боргу з мінімальним початковим терміном погашення більше п'яти років можуть бути включеними до додаткових елементів капіталу, але тільки до максимуму, який становить 50% елементу стрижневого капіталу, та підлягати відповідним амортизаційним заходам.

(с) Відрахування з капіталу

24. Було вирішено, що для обчислення коефіцієнту капіталу зваженого по ризику потрібно здійснити такі відрахування з капітальної бази. Відрахування складатимуться з:

(і) гудвіла, як відрахування з елементів капіталу першого рівня;

(іі) інвестицій у філії, залучені до банківської та фінансової діяльності, які не об'єднані в національних системах. Нормальною практикою буде об'єднання філій з метою оцінювання достатності капіталу банківських груп. Там, де це не робиться, відрахування є необхідними для запобігання множинного використання одних і тих самих капітальних ресурсів в різних частинах групи. Відрахування для таких інвестицій будуть робитися проти загальної капітальної бази. Активи, які представляють інвестиції в дочірніх компаніях, капітал яких був відрахований з капіталу материнської, не буде включений до суми балансу з метою обчислення коефіцієнта.

25. Комітет уважно розглянув можливість потреби відрахунку банківських інструментів капіталу, випущених іншими банками або закладами, що приймають депозити, у формі акцій, або інших інструментів капіталу. Декілька органів нагляду в країнах Великої Десятки зараз вимагають здійснення такого відрахунку з метою відмовлення банківської системи, як одного цілого, від утворення перехресного капіталу, а не від отримання капіталу від зовнішніх інвесторів. Комітет усвідомлює, що такий подвійний важіль (або “подвійний левередж”) може представляти систематичні загрози для банківської системи, роблячи її уразливішою з точки зору швидкої передачі проблем з одного закладу в інший. Деякі члени вважають, що такі загрози виправдовують політику повного відрахунку такого перехресного капіталу.

26. Однак, окрім цих проблем Комітет в цілому не виступає в підтримку загальної політики відрахунку з рахунку банку всього капіталу інших банків з тих причин, що дії такого характеру можуть перешкоджати певним важливим та бажаним змінам, які відбуваються в структурі внутрішніх банківських систем.

27. Проте, Комітет домовився, що:

(а) окремі органи нагляду мають бути вільними застосовувати на свій розсуд політику відрахунку або до всіх запасів капіталу інших банків, або до запасів, що перевищують матеріальні ліміти по відношенню до портфеля капіталу банку або емісії цінних паперів банку, які формують капітал; або для кожного окремого випадку;

(б) якщо відрахунок не здійснюється, до банківських інструментів капіталу інших банків буде застосовуватись коефіцієнт 100%;

(в) при застосуванні такої політики країни-члени вважають, що неможна дозволяти взаємну перехресну участь банківського капіталу, яка штучно завищує стан капіталу банків, про які йдеться;

(г) Комітет буде ретельно контролювати ступінь подвійного левереджа/важеля в міжнародній банківській системі та не усуває можливості введення обмежень на пізніших періодах. З цієї причини власті нагляду намагаються забезпечити доступність відповідної статистики для отримання їми та Комітетом можливості контролювати розвиток банківських внесків? інших банківських акцій та боргових інструментів, які класифікуються за даною домовленістю як інструменти капіталу.

II. Зваження ризику

28. Комітет вважає, що коефіцієнт зваження по ризику, де капітал відноситься до різних категорій активів або потенційних позабалансових ризиків, зважених відповідно до широких категорій відносно ризиковості, є переважним методом оцінки достатності капіталу банків. Але ми не стверджуємо, що інші методи оцінювання капіталу некорисні. Комітет розглядає їх як допоміжні для підходу зваження ризику. Комітет вважає, що коефіцієнт ризику у порівнянні з простішим підходом співвідношення забогованості та власного капіталу має такі переваги:

(i) він надає достатню базу для здійснення в міжнародних масштабах порівнянь між банківськими системами, структури яких можуть відрізнятися;

(ii) він дає можливість легше інкорпорувати позабалансові ризики в оцінку;

(iii) він не спиняє банки від тримання ліквідних або інших активів, які мають низький ступінь ризику.

29. Модель коефіцієнтів зберігалася якомога простішою, та використовують тільки п'ять таких коефіцієнтів - 0, 10, 20, 50 та 100%. Безумовно існують деякі приблизні думки/судження щодо вирішення питання, який коефіцієнт потрібно застосовувати для різних типів активів. Коефіцієнти не потрібно вважати заміною комерційних рішень для ринкового утворення ціни на різні інструменти.

30. Структура зваження детально подається в Додатку 2 та 3. Існує шість аспектів структури, яким приділяється особлива увага.

(i) Категорії визначення ризику в моделі

31. Існує багато різних видів ризику, проти яких керівництво банку має бути пильним. Для більшості банків основним типом ризику є кредитний ризик, тобто ризик банкрутства партнера. Але існує багато інших видів ризику, наприклад: інвестиційний ризик, ризик процентної ставки, валютний ризик, ризик концентрації тощо. Основним елементом цієї моделі є кредитний ризик та, як подальший аспект кредитного ризику - ризик країнного переказу. На доповнення окремі власті нагляду мають свободу дій щодо введення в модель інших певних типів ризику. Деякі країни, наприклад, можуть забажати зберігти коефіцієнт для відкритих валютних позицій або деяких інших аспектів інвестиційного ризику. На даному етапі в моделі не було жодних спроб стандартизації обходження з такими іншими видами ризику.

32. Комітет розглянув бажаність спроб інкорпорування додаткових коефіцієнтів для відображення інвестиційного ризику від утримання державних цінних паперів за фіксованими курсами - один з проявів ризику процентної ставки, який, звичайно, присутній по всьому спектру банківської діяльності: по балансовим та позабалансовим операціям. На даний момент був зроблений висновок, окремі органи нагляду мають бути вільними застосовувати нульовий або нижчий коефіцієнт для вимог до уряду (10% на всі цінні папери або 10% для тих, термін погашення яких до року, та 20% - для одного року та більше). Однак, всі члени погодилися, що ризик процентної ставки, як правило, вимагав подальшого вивчення та, якщо подальша робота уможливила розвиток належних методів обчислення цього аспекту ризику для бізнесу в цілому, поряд з цією моделлю кредитного ризику потрібно приділяти увагу застосуванню відповідного контролю. Проводиться робота для вивчення можливостей в цьому відношенні.

(ii) Ризик крайнього переказу

33. Звертаючись до ризику крайнього переказу, Комітет добре усвідомлював складність вигадування належних методів для включення ризику крайнього переказу до моделі обчислення. В попередніх консультативних документах Комітета для розглядання та отримання коментарів було висунуто два альтернативних підхода. Це по-перше, проста диференціація між вимогами до внутрішніх/вітчизняних установ (центрального уряду, офіційного сектору та банків) та вимогами до всіх іноземних країн; та, по-друге, диференціація на базі підхода, який передбачає відбір визначених угруповань країн, які мають високий рівень кредитоспроможності.

34. Коментарі передані Комітету банками та банківськими асоціаціями країн Великої Десятки під час консультативного періоду підтримували у переважній більшості другу альтернативу. У підтримку цієї точки зору Комітету було запропоновано три конкретних аргумента. По-перше, було підкреслено, що простий внутрішній/іноземний спліт відхиляє реальність значних варіацій ризику переказу/трансфертного ризику між різними країнами та, достатню значимість ризику для необхідного забезпечення широкого розрізнення кредитоспроможності індустріалізованих і неіндустріалізованих країн та її врахування в системі обчислення, особливо щодо систем, розроблених для міжнародних банків. По-друге, було піддано сумніву, що внутрішній/іноземний спліт не відбиває глобальної інтеграції фінансових ринків, а відсутність деякого подальшого удосконалення відіб'є в міжнародних банків бажання тримати цінні папери, випущені центральними урядами основних іноземних країн, як ліквідні покриття їх Євровалютних пасивів. В цій мірі внутрішній/іноземний підхід йде супроти важливої мети моделі зваження ризику, а саме: він має підтримувати розумне управління ліквідністю. Втретє, та найважливіше, держави-члени Європейського Співтовариства чітко дотримуються принципу, що всі вимоги до банків, центральних урядів та офіційного сектору в межах країн Європейського Співтовариства повинні здійснюватись однаково. Це позначає, що там, де цей принцип здійснюється, в способі, яким застосовують внутрішній/іноземний спліт сім країн Великої Десятки - члени Європейського Співтовариства - існуватиме небажана асиметрія порівняно із способом, яким застосували цей принцип країни, що не входять до Співтовариства.

35. В світлі цих аргументів Комітет прийшов до висновку, що визначена група країн має бути прийнята за основу для застосування різних коефіцієнтів, та, що ця група повинна бути повноладним членом ОЕСР або країн, які уклали з МВФ

спеціальні умови кредитування, пов'язані з Загальним положенням про позичання. В решті цього звіта ця група країн буде згадуватись як ОЕСР.

36. Це рішення має наступні наслідки щодо моделі оцінювання. Вимоги до центральної влади в межах ОЕСР притягнуть нульовий коефіцієнт (або низький коефіцієнт, якщо національні органи нагляду вирішать включити ризик процентної ставки). Вимоги до установ державного сектору, що контролюються місцевими органами самоврядування, матимуть нульовий коефіцієнт (див. нижче (iii)). До вимог до центрального уряду та центральних банків поза ОЕСР також буде застосовуватись нульовий коефіцієнт (або нижчий коефіцієнт, якщо національні органи нагляду вирішать включити ризик процентної ставки) за умов, що такі вимоги визначені в національній валюті та профінансовані грошовими зобов'язаннями в цій валюті. Це відображує відсутність ризиків, які відносяться до доступності та переказу іноземної валюти за такими вимогами.

37. Що стосується міжбанківських вимог, з метою збереження ефективності та ліквідності міжнародного міжбанківського ринку різниці між короткостроковими вимогами до банків, інкорпорованих в або поза межами ОЕСР не буде. Однак, Комітет робить різницю між короткостроковим розміщенням коштів в інших банках, що є прийнятим методом управління ліквідністю на міжбанківському ринку та сприймає розуміння низького рівня ризику з одного боку, та довгостроковими міжнародними кредитами банкам, які часто займаються певними транзакціями та несуть більші трансфертні та/або кредитні ризики. Таким чином, до вимог з остаточним терміном погашення до 1 року включно, які висувуються до всіх банків незалежно від місця реєстрації, буде застосовуватись коефіцієнт в 20%. інкорпорованих банків ОЕСР будуть оцінюватись у 20%; а по довгострокових вимогах до банків, інкорпорованих поза ОЕСР буде застосовуватися коефіцієнт 100%.

(iii) Вимоги до установ, що контролюються місцевими органами самоврядування, та установ державного сектору

38. Комітет вирішив, що через особливий характер та варіюючу кредитоспроможність цих установ в різних країнах-членах неможливо домовитися про єдиний загальний коефіцієнт, який можна застосовувати для всіх вимог до внутрішніх установ державного сектору нижче рівня центрального уряду (наприклад, уряду штатів, або місцевої влади). Отже, Комітет обрав рішення дозволити кожному національному органу нагляду на свій розсуд визначати відповідний коефіцієнт для установ державного сектору в межах даної країни. Для збереження рівня узгодженості при користуванні такою свободою дій, Комітет погодився, що приписувані таким чином для внутрішніх установ державного сектору коефіцієнти мають бути 0, 10, 20 або 50%, але для установ державного сектору в іноземних країнах в межах ОЕСР цей коефіцієнт має бути 20%. У пошуках подальшої узгодженості загальних коефіцієнтів та послідовних визначень в країнах-членах ці заходи будуть перевірятися Комітетом в світлі прийнятих в межах Європейського Співтовариства рішень щодо питання про уточнення загального коефіцієнта платоспроможності для кредитних установ. До комерційних компаній, які є власністю державного сектору, для запобігання конкурентної різниці між подібними комерційними підприємствами приватного сектору будуть, між іншим застосовувати єдиний коефіцієнт 100%.

(iv) Застава та гарантії

39. Модель визнає важливість застави у справі зменшення кредитного ризику, але тільки до певної міри. Розвиток бази для визнання застави в системі обчислення був визнаний недоцільним через існування в банках різних країн усіляких практик для отримання застави, а також розмаїття досвідів надійності фізичних або фінансових заставних вартостей. Більш обмежене визнання застави буде стосуватись тільки позик, забезпечених готівкою або цінними паперами, випущеними центральними урядами країн ОЕСР та окремими багатобічними банками розвитку. До них буде застосовуватись коефіцієнт, наданий заставі (тобто, 0 або низький коефіцієнт). По позиках, частково забезпечених такими активами, також будуть застосовуватись відповідні низькі коефіцієнти в тих їх частинах, які повністю забезпечені.

(v) Позики забезпечені власністю на індивідуальне житло

41. В більшості країн зареєстровано небагато випадків збитків по позиках, повністю забезпечених іпотечною угодою на зайняте житлове майно. Модель визнає це шляхом застосування 50% коефіцієнту по позиках, повністю забезпечених іпотечним договором на зайняту житлову власність, яку займає або займатиме позичальник чи яка ним орендується. При вживанні 50% коефіцієнту ризику органи нагляду будуть цілком задовільнені тим, що цей концесійний коефіцієнт згідно з їх національними умовами щодо забезпечення фінансування житлового будівництва, буде застосовуватись обмежено в житлових цілях у відповідності з чіткими критеріями розумності. Це означає, наприклад, що в деяких країнах-членах 50% коефіцієнт ризику буде застосовуватись тільки до перших іпотек/застав, створюючи першу плату за майно; та, що в інших країнах-членах він буде застосовуватись тільки в разі, якщо жорсткі засновані на законі правила оцінки забезпечують значну границю додаткового забезпечення на суму позики. 50% коефіцієнт не буде застосовуватись особливо до позик компаніям, які займаються спекулятивним житловим будівництвом. Інша застава не буде вважатись такою, що виправдовує зниження коефіцієнтів, які би використовувались за інших обставин.⁴

(vi) Позабалансові зобов'язання

42. Комітет вважає дуже важливим, щоб вся позабалансова діяльність має увійти до моделі достатності капіталу. Одночасно, визнано, що при оцінюванні ризиків в деяких видах діяльності існує тільки обмежений досвід. Також, для деяких країн комплексний аналітичний підхід та деталізовані системи звітності не можна легко виправдати, коли розміри таких видів діяльності, особливо по новіших іновативніших інструментах, є тільки невеликими. Ухвалений підхід, який є таким же як описаний у звіті Комітета про дії нагляду щодо позабалансового ризику, виданий для банків у березні 1986р., є всеохоплюючим в тому розумінні, що всі категорії позабалансових зобов'язань, в тому числі нещодавні інновації, будуть конвертовані в еквіваленти кредитних ризиків шляхом множення номінальної капітальної суми на фактор кредитної конверсії, а отримані суми потім зважуються по відношенню до типу партнера. Різні інструменти та техніки поділяються на 5 широких категорій (в межах яких країни-

⁴ Іаіа едәґіа-еаі аааа°, уі іеґіеєє еіао³оіо іаеіаі ґаііііаіаааоєіу оаеіае аеу ³іеєо ііґеє, ґаааґіа-аіеє ³іоа-іеі аіаіаііі іа аеаіі³іоу, уеа ґіаоіаеоуіу іа оао³оіо³і едәґіе, ґа оііа, уі оіґі³о ііґеєє іа іадааеуо° 60% аадоііо³ аеаііііо³ уе іа-еіеі³оуіу ґа³аіі ґ аііііоєіе еаааеуіеіе едәоао³уіе іо³ііаііу.

члени матимуть дещо обмежену свободу при розподілі на національних ринках певних інструментів у відповідності з їх індивідуальними характеристиками):

(а) ті, що замінюють кредити (наприклад: загальні гарантії заборгованості, банківські гарантії акцепту, акредитиви “стенд бай”, які служать фінансовими гарантіями позик та цінних паперів) - вони матимуть 100% коефіцієнт перерахунку кредитного ризику;

(б) певні пов’язані з операціями додаткові непередбачені обставини (наприклад: контрактні гарантії, гарантії пропозиції, доручення та акредитиви “стенд бай” пов’язані з певними операціями) - коефіцієнт перерахунку кредитного ризику 50%;

(в) короткострокові, самоліквідуючі пов’язані з торгівлею умовні зобов’язання, які виникають від руху товарів (наприклад: документарні акредитиви, забезпечені передбаченими відвантаженнями/поставками) - коефіцієнт перерахунку кредитного ризику 20%;

(г) зобов’язання з початковим строком погашення⁵, що перевищують один рік (більший термін погашення служить основою для вищого ступеня ризику) та всі програми випуску євронот (NIFs) та джерела поновлюваного кредиту (RUFs) - коефіцієнт перерахунку кредитного ризику 50%. Було вирішено, що зобов’язання коротші за терміном погашення або зобов’язання, які можна безумовно відмінити в будь-який час, як правило, мають тільки низький ступень ризику та нульовий коефіцієнт ризику для них вважається виправданим на мінімальних засадах;

(д) пов’язані з процентною ставкою та валютним курсом інструменти (наприклад: свопи, опціони, ф’ючерси) еквівалент розміру кредитного ризику для цих контрактів буде обчислюватись одним з двох шляхів (див. нижче Додаток 3).

43. Інструменти, зазначені в пункті (д), потребують особливого підходу, оскільки банки не підпадають під кредитний ризик на повну номінальну вартість своїх контрактів, а тільки під потенційні видатки по заміні готівкового потоку, якщо партнер невиконує умов кредитної угоди. Більшість членів Комітету припускають, що правильним методом оцінки кредитного ризику щодо цих інструментів буде обчислення поточних витрат на заміну шляхом переоцінки позицій у відповідності з поточними ринковими цінами та додавання фактору для презентації потенційного ризику протягом лишившегося часу дії контракту. Деякі країни-члени, однак, занепокоєні незгодженістю цього методу з рештою системи, який широко розрізняє тільки між відносним ризиком для балансових статей, особливо для банків, де ці позабалансові статті складають на даний момент тільки дуже малу частину сумарного ризику. Вони віддають перевагу застосуванню альтернативного підходу, який складається з коефіцієнтів перерахунку, які базуються на номінальній основній сумі капіталу, що лежить в основі кожного контракту згідно з його типом та терміном погашення. Комітет прийшов до висновку, що членам буде дозволено вибрати один з цих двох методів. Деталі та опис цих двох альтернативних методів подаються в Додатку 3.

⁵ Ç iâôîp îëääöâîîý çáîðö äâîëö î³â ÷âñ îâðâö³âîîâ îâð³âö âî ê³îöý 1992ð. âêëþ÷îî, îâð³îâêüî³ îðââîëë îâêüîöü îâîâîâö ö çâñîðîñââîî³ êêêêâââîîîü âî îââöâîîý òòðîëö üê îñîâö äêý îö³êê çîâîâ üçâîî.

III. Цільовий запланований стандартний коефіцієнт

44. В світлі консультацій та попереднього тестування моделі Комітет погодився, що зараз потрібно встановити мінімальний стандарт, якого міжнародні банки мають досягти до кінця перехідного періоду. Також було вирішено, що цей стандарт має встановлюватись на рівні, який узгоджується з метою забезпечення всіх міжнародних банків з плином часу заснованими на розумному глузді та узгодженим коефіцієнтами капіталу. Відповідно, Комітет підтверджує, що цільовий запланований стандартний коефіцієнт капіталу до зважених по ризику активів має бути встановлений на рівні 8% (з якого елемент стрижневого капіталу буде принаймні 4%). Це виражається як загальний мінімальний стандарт, якого міжнародні банки в країнах-членах повинні будуть дотримуватися наприкінці 1992р., надаючи, таким чином, банкам, які потребують часу для нарощування таких рівнів, можливості будь-яких пристосувань протягом 4,5 років перехідного періоду. Комітет цілком і повністю усвідомлює, що не обов'язково перехід від існуючих, іноді давно встановлених визначень капіталу та методів оцінки до нового міжнародного стандарту, буде легким та швидким процесом. Повний період до кінця 1992р. має забезпечити прогресивні кроки до пристосування, а від банків, коефіцієнти яких зараз нижчі за 8% стандарт, не будуть вимагати здійснення негайних та поспішних дій.

IV. Заходи перехідного характеру та заходи

впровадження

(i) Перехід

45. Для забезпечення протягом перехідного періоду продовжуваних зусиль щодо формування коефіцієнтів окремих банків до кінцевого запланованого стандарту; та для сприяння плавному пристосуванню та введенню нових заходів з широким розмаїттям існуючих систем нагляду були ухвалені певні заходи перехідного періоду

46. Перехідний період починається з моменту виходу цього документа та продовжується до кінця 1992р., з останньою датою якого очікується, що всі банки, які займаються міжнародною діяльністю, будуть повністю дотримуватись стандарту (див. нижче параграф 49).

47. Напочатку офіційний стандарт або мінімальний рівень не буде встановлюватись. Однак, загальною точкою зору Комітета є те, що підтримка повинна надаватися банкам, які мають низькі рівні капіталу, для щонайшвидшого нарощування їх капіталу. Комітет не передбачає зниження існуючих стандартів капіталу в окремих банках країн-членів. Отже, під час перехідного періоду всі банки, які потребують покращення рівнів капіталу до проміжних або кінцевих стандартів, не повинні зменшувати, навіть тимчасово, поточні рівні їх капіталів (які підлягають під впливи коливань, що можуть виникнути в період здобування нового капіталу). Рівень 5%, якого досягли шляхом застосування моделі та заходів перехідного характеру, розглядається для банків з низьким рівнем капіталу деякими країнами як розумний критерій для досягнення в короткий термін. Окремі країни-члени, звичайно, будуть вільні встановлювати та об'являти напочатку перехідного періоду рівень, з якого вони очікують рух всіх їх банків до проміжного та кінцевого запланованого стандарту. Для того, щоб оцінити та порівняти прогрес пристосування до кінця 1990р. протягом початкового періоду способом, який враховує існуючі системи нагляду та нові заходи, Комітет та окремі органи нагляду спочатку будуть застосовувати основи оцінки, викладені нижче в параграфі 48.

48. При оцінюванні напочатку перехідного періоду стану капіталу банків пропорція стрижневого капіталу може складатися з додаткових елементів аж до максимуму 25% елементів стрижневого капіталу, зменшуючись до 10% наприкінці 1990р. На доповнення, протягом перехідного періоду та до кінця 1992р. у відповідності з більш обмежувачими політиками, які можуть захотіти застосувати окремі органи, терміновий субординований борг може включатись без обмежень як складова додаткових елементів. А від відрахунку з капіталу першого рівня елементів, що стосуються гудвіла, можна відмовитись.

49. Наприкінці 1990р. буде проміжний мінімальний стандарт 7.25%, з яких принаймні половина має складати стрижневий капітал. Однак, в період між кінцем 1990р. та кінцем 1992р. до 10% потрібних основних елементів можуть складатись з додаткових елементів. В округлих цифрах це означає, що до кінця 1990р. необхідно досягти мінімального елементу основного капіталу на рівні 3.6%, з яких елементи капіталу першого рівня мають складати принаймні 3.25%. У доповнення, з кінця 1990р. загальні резерви для покриття збитків по кредитах або загальні резерви, які включають суми, відбиваючі нижчі оцінки активів, або скриті, але невизначені збитки, присутні в балансі, будуть обмежені до 1.5 процентних пункта, або винятково - до 2.0 процентних пункта ризикових активів в межах додаткових елементів.⁶

50. Для спрощення посилання описані в параграфах 45-50 заходи підсумовуються в таблиці в Додатку 4.

(ii) Здійснення\впровадження

51. Заходи, описані в цьому документі, будуть запроваджені на національному рівні при найпершій можливості. Кожна країна обере шлях, за допомогою якого органи нагляду введуть та здійснюватимуть ці рекомендації в світлі розбіжностей їх правничих структур та існуючих систем нагляду. В деяких країнах після консультацій можливе відносно швидке впровадження змін режимів капіталу без будь-якої потреби у законодавстві. Інші країни можуть потребувати триваліших процедур, та в деяких випадках вони можуть потребувати змін законодавства. Належним чином, країнам-членам Європейського Співтовариства буде необхідно мати впевненість в тому, що їх власні внутрішні правила узгоджуються з законодавчими пропозиціями Співтовариства в цій сфері. Жоден з цих факторів не має закінчитися будь-якою неузгодженістю в терміні здійснення в країнах-членах. Наприклад, деякі країни можуть паралельно з їх існуючими системами офіційно або неофіційно застосовувати модель, описувану в цьому звіті, звичайно, на протязі початкової стадії перехідного періоду. В цьому банкам можна своєчасно - до офіційного введення значних змін до національних систем - допомогти розпочати необхідний процес пристосування.

Липень 1988

Додаток I

⁶ Ö³ íáíæáííý áóáóóü çãñðîñíááí³ ò³ëüèè á ðàç³ íááñýáíáííý íà çàèíñ³ðí³é ññíâ³ óáñæ òðí àèèþ-áííý á³ëüèèð çáññ³á ááí ðáçáðá³á á èáñ³ðæ (æè. òáðáðáðè 20 òà 21).

Визначення капіталу, включеного до
капітальної бази
(до застосування в кінці 1992р. -
див. Додаток 4 - заходи перехідного характеру)

А. Елементи капіталу

- Рівень I (а) сплачений акціонерний капітал/звичайні акції
(б) розкриті резерви
Рівень II (а) нерозкриті резерви
(б) резерви переоцінки активів
(в) загальні резерви/загальні резерви для покриття
збитків по кредитах
(г) гібридні інструменти капіталу
(борговий/акціонерний капітал)
(д) терміновий субординований борг

Сума елементів капіталу I-го та II-го рівнів може бути включеною до
капітальної бази в залежності від наступних обмежень.

Б. Обмеження

- (i) сума додаткових елементів капіталу II-го рівня буде обмежена до
максимуму в 100% від суми елементів капіталу I-го рівня
(ii) терміновий субординований борг буде обмежений до максимуму в 50%
від елементів капіталу I-го рівня
(iii) такі, де загальні запаси/загальні резерви на покриття збитків по кредитах
включають суми, що відбивають нижчі оцінки активів або скриті, але
невизначені резерви, присутні в балансі; розмір таких запасів або резервів
буде обмежений до максимуму в 1.25 процентних пункта, або винятково
та тимчасово до 2.0 процентних пункта ризикових активів.⁷
(iv) резерви на переоцінку активів, які приймають форму скритих активів на
нереалізовані цінні папери (див. нижче) будуть піддаватися дисконту в
55%.

В. Відрахунки з капітальної бази

З I-го рівня: гудвіл
З сумарного капіталу: (i) інвестиції в неконсолідовані банківські
та фінансові дочірні компанії

Н.В.Припущенням є те, що модель буде застосована банківськими групами на
консолідованій основі.

(ii) інвестиції в капітал інших банків та
фінансових установ (за розсудом
національних властей)

⁷ О³ іаіааііу аоаооу ґапоіііаіі³ о³еуе³ а да³ іааіуаіаіу іа ґаеііі³оі³е ііііа³ оаіае іоі
аеер-аіу а³еуіе³о ґаіаі³а ааі даґада³а а еаі³оае (аеа. тадаадао³е 20 оа 21).

Г. Визначення елементів капіталу

(i) Рівень I: Включає тільки постійний акціонерний капітал (випущені та повністю сплачені звичайні акції та безстрокові некумулятивні привілейовані акції) та розкриті резерви (утворені або збільшені шляхом перерахунку нерозподіленого прибутку або надлишку, наприклад: надбавка до курсу акцій, нерозподілений прибуток⁸, загальні резерви та законні резерви). У випадку консолідованих рахунків, це також включає неконтрольний пакет акцій в акціонерному капіталі філій, які менш ніж наполовину знаходяться у власності. Це основне визначення капіталу виключає резерви на переоцінку та кумулятивні привілейовані акції.

(ii) Рівень II: (а) нерозкриті резерви можуть бути включеними до додаткових елементів, за умов, що ці резерви приймаються інспектором, що здійснює нагляд. Такі резерви складаються з частини накопиченого після сплати податку надлишку нерозподіленого прибутку, який банкам деяких країн може бути дозволено зберігати як нерозкриті резерви. Незалежно від факту, що резерв невизначений в опублікованому балансовому звіті, він має бути такої ж високої якості та характеру що й нерозкритий капітальний резерв; та, як такий, він не має бути вільним від домагання з боку будь-яких умов або інших відомих зобов'язань. Але він має бути вільним та вільнодосягненим для покриття непередбачених майбутніх збитків. Це визначення нерозкритих резервів виключає скриті вартості, що виникають від тримання в балансовому звіті цінних паперів за нижчими, ніж поточні, ринковими цінами (див. нижче).

(б) резерви на переоцінку виникають двома шляхами. По-перше, в деяких країнах банкам (та іншим комерційним компаніям) дозволено переоцінювати фіксовані активи, як правило, це - їх власні приміщення, час від часу згідно із змінами ринкових вартостей. В деяких з цих країн обсяг таких переоцінок визначається законом. Переоцінки такого типу відбиваються у балансовому звіті як резерви на переоцінку.

По-друге, скриті вартості або "скриті" резерви на переоцінку можуть бути присутніми в результаті довгострокового тримання акцій або будь-яких похідних цінних паперів, які оцінюються в балансі за ціною придбання.

Обидва типи резерву на переоцінку можуть бути включеними до Рівня 2 за умов, що активи оцінюються розумно, повністю відбиваючи можливість коливання ціни та примусового продажу. У випадку із "скритими" резервами на переоцінку до різниці між ціною придбання балансової вартості та ринкової вартості буде застосовуватися дисконт в 55% для відбивання потенційної мінливості цієї форми нереалізованого капіталу та уявного розміру податку, що для нього встановлюється.

(в) Загальні запаси/ загальні резерви на покриття збитків по кредитах: запаси або резерви на покриття збитків по кредитах, які тримають на майбутнє, тепер невизначені збитки, є вільнодоступними для покривання збитків, які потім матеріалізуються та, тому можуть бути включеними до додаткових елементів. Запаси, виникаючі внаслідок "зменшення" певних активів або відомих зобов'язань, потрібно виключити. Більше того, там, де загальні запаси/резерви на покриття збитків по кредитах включають суми, які відбивають нижчі оцінки активів або скриті, але невизначені збитки, що вже присутні в балансовому звіті,

⁸ Аєєр=ар÷è, çà ðìçñòàñ ìàð³íàèèèð àèàñòàé, òàðàðàðóíèè àí òà à³àðàðòààííý ç ðàçàðà³à òòòòàñ ðìèò ç ìàðìçññ³èàññà òèèàòòèò òòì÷-íñà ðìèò.

0, 10, 20 або 50%	(г) Вимоги забезпечені готівкою або цінними паперами центральних урядів країн членів ОЕСР¹³ або гарантовані центральними урядами ОЕСР¹⁴ (а) Вимоги до установ вітчизняного державного сектору, за виключенням центрального уряду, та позики, гарантовані такими установами¹⁴
(за розсудом національних властей) 20%	(а) Вимоги до багатонаціональних банків розвитку (МБРР, МАБР, Азіатський БР, Африканський БР, СІБ)¹⁵ та вимоги, забезпечені цінними паперами, випущеними цими банками¹⁴ (б) Вимоги до банків, зареєстрованих в ОЕСР та позики, забезпечені зареєстрованими в ОЕСР банками (в) Вимоги до банків, зареєстрованих в інших країнах поза ОЕСР з остаточним строком погашення до року та позики з остаточним терміном погашення до одного року, забезпечені в країнах поза межами ОЕСР (г) Вимоги до невітчизняних установ державного сектору країн-членів ОЕСР, за виключенням центрального уряду, та позики, гарантовані¹⁴ цими установами
50%	(д) Грошові документи в процесі інкасації (а) Позики, повністю забезпечені іпотечним угодою на житлову власність, яку орендує, займає або буде займати позичальник
100%	(а) Вимоги до приватного сектору (б) Вимоги до банків, зареєстрованих поза ОЕСР з остаточним терміном погашення більше одного року (в) Вимоги до центральних урядів поза ОЕСР (якщо виражені в національній валюті та фінансуються в цій валюті - див. вище) (г) Вимоги до комерційних компаній у власності державного сектору (д) Будівлі, споруди, обладнання та інші фіксовані активи (є) Нерухомість та інші інвестиції (включаючи неконсолідовану інвестиційну участь в інших компаніях) (ж) Інструменти капіталу, випущені іншими банками (якщо не віднімається від суми капіталу)

¹¹ Ääyê³ ëðàçìë-÷ëáìë ìàpòù ìàì³ð çàñòîìíààðëë ëìàð³ò³òë ãì ò³ìëð ìàìàð³à, àëìóàìëð äëý àðàðóààìý ò³ààðòëð³ëìàì ðëçëëð òàìòðàëüìëë òðýààìë ÍÀÑÐ. Íàððëëëà, ò³ ëìàð³ò³òë áóáóòù òàììàëëë 10% äëý àñ³ð ò³ìëð ìàìàð³à ààì 10% äëý òëð, òàðì³ì ò³ààðàìý üëëð àì ìàìàì ðìëð àëëp-ì òà 20% ç òàðì³ìì ò³ààðàìý á³ëüà ðìëð.

¹² ÍÀÑÐ àëëp-à° ëðàçìë, üë³ ° ò³àìààëìë ÷ëáìë ÍÀÑÐ, ààì üë³ óëëàëë ç ÌÀÔ ò³àð³àëüìó òàìàó òðì ìàààìý òçëë, òà üçàìëð ç Çàààëüìë òëìààìýì òçë-àìý.

¹³ Ääyê³ ëðàçìë-÷ëáìë ìàpòù ìàì³ð çàñòîìíààðëë ëìàð³ò³òë ãì ò³ìëð ìàìàð³à, àëìóàìëð äëý àðàðóààìý ò³ààðòëð³ëìàì ðëçëëð òàìòðàëüìëë òðýààìë ÍÀÑÐ. Íàððëëëà, ò³ ëìàð³ò³òë áóáóòù òàììàëëë 10% äëý àñ³ð ò³ìëð ìàìàð³à ààì 10% äëý òëð, òàðì³ì ò³ààðàìý üëëð àì ìàìàì ðìëð àëëp-ì òà 20% ç òàðì³ìì ò³ààðàìý á³ëüà ðìëð.

¹⁴ Äì ëìàðò³ëìëð ëðààëëð³à, ÷àðòëìàì ààðàìòààìëð òàëëëë òòàììààìë, áóáóòù çàñòîìíààðëëë çìëààì³ ëìàð³ò³òë òì ò³ë ÷àðòë³ ëðààëëð, üëà ò³àì³òò çàààçìà-ò³òù. Íìà³àì àì òùìàì, ëðààëëð, ÷àðòëìàì çàààçìà-àì³ àìò³àëìp ààì ò³ìëëë ìàìàðàìë, àëìóàìëëë òàìòðàëüìëë òðýààìë ëðàçìë-÷ëáìà ÍÀÑÐ òà ààààòà³-ìëëë ààìëàìë ðìçàëëëð, áóáóòù òëëüàòààðëëë ìëçüë³ ëìàð³ò³òë ãì ò³ò, ÷àðòë³ àëëëà³à, üì çàààçìà-ò³òù à ò³àì³ë ì³ð³.

¹⁵ Íì àëìààì àì ò³ëð ààààòà³-ìëð ààìë³à ðìçàëëëð, à üëëð ëðàçìë Äàëëëì, Äàñýðëë ° ò-àñìëëàìë àëò³ìàðìàì ëàìòàëà, ìàóòù, çà ðìçòààì ìàò³ìàëüìëð àëàòàë, òàëìà çàñòîìíààðëëëë ëìàð³ò³òë 20%.

(3) Всі інші активи

Додаток 3

Коефіцієнт перерахунку кредитного ризику для
позабалансових статей

Модель враховує кредитний ризик по позабалансових операціях шляхом застосування коефіцієнтів перерахунку для різних типів позабалансових інструментів або операцій. Коефіцієнти перерахунку кредитного ризику, за виключенням пов'язаних з валютним курсом та процентною ставкою додатковими непередбаченими обставинами, показуються в поданій нижче таблиці. Їх отримують з умовного розміру та ймовірної частоти виникнення кредитного ризику, а також з відносного ступеня кредитного ризику, як визначається в документі Комітета “Управління позабалансовими ризиками потенційних збитків банків: перспектива нагляду”, виданому у березні 1986р. Коефіцієнти перерахунку кредитного ризику будуть помножені на коефіцієнти, що відповідають категорії партнера по балансових операціях (див. Додаток 2).

Інструменти	Коефіцієнти перерахунку кредитного ризик
1. Прямі заміни кредитам, наприклад, загальні гарантії заборгованості (включаючи акредитиви “стенд бай” як фінансові гарантії по позиках та цінних паперах) та акцепти (в тому числі: індосаменти з елементами акцептів)	100%
2. Певні пов’язані з операціями непередбачені статті (наприклад: контрактна гарантія, гарантія пропозиції, гарантії та резервні акредитиви/“стенд бай”, пов’язані з певними операціями)	50%
3. Короткострокові самоліквідуючі пов’язані з торгівлею непередбачені додаткові обставини (такі як документарний акредитив, забезпечений передбаченими відвантаженнями/поставками)	20%
4. Угода про продаж та зворотню купівлю та продаж активів регресом ¹⁶ , коли кредитний ризик залишається в банку	100%
5. Форвардні купівлі активів, депозитна угода “форвард-форвард” та частково сплачені акції та цінні папери, які являють собою зобов’язання з певним використанням кредита/списанням	100%

[illegible]

6.	Програма випуску євронот та джерела поновлюваного кредиту	50%
7.	Інші зобов'язання (наприклад: офіційні резервні кредити та кредитні лінії) з початковим терміном більше 1 року)	50%
8.	Подібні зобов'язання з початковим терміном погашення до одного року включно, або такі, що можна безумовно відмінити в будь-який час	0%

(N.B. Країни-члени матимуть обмежену свободу дій щодо розміщення певних інструментів по вищеприведених пунктах 1 та 8 згідно з характеристиками інструмента на національному ринку.)

Пов'язані з валютним курсом та процентною ставкою
непередбачені додаткові обставини

Орудкування пов'язаними з валютною та процентною ставкою кредитними інструментами потребує особливої уваги, оскільки банки не є підпадають під кредитний ризик на повну номінальну вартість своїх контрактів, а тільки під потенційні витрати по заміні готівкового потоку (по контрактах з позитивною вартістю) в разі банкрутства партнера. Сума кредитного еквівалента залежатиме, крім інших факторів, від терміну погашення контракту та мінливості ставок, залучених до цього типу інструмента.

Незважаючи на існування широкого спектру різних інструментів на ринку, теоретична база для оцінювання кредитного ризику по всіх цих інструментах була однаковою. Вона складалася з аналізу поведінки порівнюваних пар свопів за різними припущеннями мінливості. Оскільки контракти по валютних курсах передбачають обмін основної суми після настання терміну погашення, а також будучи більш нестійкими, пропонуються вищі коефіцієнти перерахунку для інструментів, які характеризують валютний ризик. Контракти по процентних ставках¹⁷ визначаються для включення одновалютних свопів процентних ставок, базисних свопів, угод про майбутню процентну ставку, процентних ф'ючерсів, процентних опціонів, що їх купують, та подібні інструменти. Контракти по валютних курсах включають валютно-процентні свопи, форвардні контракти з іноземної валюти, валютні ф'ючерси, валютні опціони, що їх купують, та подібні інструменти. Валютні контракти з початковим строком погашення - 14 календарних днів або менше не допускаються.

Більшість органів нагляду країн Великої Десятки тримаються точки зору, що найкращий шлях для оцінювання кредитного ризику по цих інструментах - запропонувати банкам обчислити поточні витрати на заміну контракту шляхом переоцінки контрактів за поточними ринковими цінами, охоплюючи, таким чином, ризик потенційних збитків без потреби проведення жодної оцінки, та додаванням коефіцієнту ("на-додаток") для відображення потенційного майбутнього ризику збитків за лишившийся період дії контракту. Було домовлено про те, що для обчислення суми кредитного еквівалента своїх позабалансових інструментів процентної та валютної за цим **методом поточного ризику потенційних збитків**, банк підсумує:

¹⁷ 210000000, 00000 00000000 00 000000, 00000 0000 00000-00000, 0000 0000 00000000 000 000000 000000000000. 000000, 000 0000000 0000 000000, 0000-000000 0 0000 0000 000000000000 0000000000 00 000 000000000, 000 00 000000 000 0000 00000000 0 00000 00000000 00000000.

- загальну вартість заміни (отриману шляхом “переоцінки на ринку”) всіх своїх контрактів з позитивною вартістю та
- суму для потенційного майбутнього кредитного ризику, обчисленого на основі загальної умовної основної балансової суми позик, розбиті за остаточним терміном погашення таким чином:

Остаточний термін погашення	Контракти по процентних ставках	Контракти по валютних курсах
менший за один рік	нічого	1.0%
один рік і більше	0.5%	5.0%

Потенційний кредитний ризик не буде обчислюватись по кожному свопу плаваючого валютного курсу/свопу плаваючої процентної ставки; кредитний ризик по цих контрактах буде оцінюватись на основі їх поточних вартостей на ринку.

Деякі спеціалісти країн Великої Десятки в галузі нагляду вважають, що такий двоступеневий підхід, який включає елемент “переоцінки на базі поточних цін” не відповідає решті моделі капіталу. Вони виступають в підтримку простішого методу, за яким потенційний кредитний ризик оцінюється по кожному типу контракту та умовна сума капіталу розподіляється, незважаючи на ринкову вартість контракту на певну звітну дату. Тому, було досягнуто домовленості про те, що органи нагляду повинні мати свободу дій¹⁸ щодо застосування описуваного нижче альтернативного методу обчислення, в якому коефіцієнт перерахунку кредиту отримують незалежно від поточної ринкової ціни на інструменти. При вирішенні питання, яким має бути цей умовний коефіцієнт перерахунку кредиту, було вирішено, що доречним є встановлення дещо жорсткішого відхилення, оскільки поточний ризик не обчислюється на постійній основі.

Для того, щоб прийти до суми кредитного еквівалента використовуючи **метод початкових ризиків**, банк просто буде застосовувати один з двох наборів коефіцієнтів перерахунку до теоретичних основних сум кожного інструменту згідно з його характером та терміном його погашення:

Термін погашення ¹⁹	Контракти по процентних ставках	Контракти по валютних курсах
Менше 1 року	0.5%	2.0%
Один рік та менше двох років	1.0%	5.0% (тобто, 2%+3%)
По кожному додатковому року	1.0%	3.0%

Підкреслюється, що вищеприведені коефіцієнти перерахунку, а так само як фактори “на-додаток” по методу поточного ризику можуть визнаватися тимчасовими чи попередніми; та вони можуть змінюватись в результаті змін мінливості валютних і процентних ставок.

¹⁸ Ääyê³ ïðäâîë ïäæyâð ïæððü âîçâîëåðë äâîëâî äêð³ðêðë, yêëë ïäðäðë ïäðîâ, ðà ïðë ðüîî ïà°ðüñy ïà ðäâç³, üî üîëîî äâîë äêð³ðêâ çâñòîîñîâðäðë ïäðîâ ïðîî÷-ïêð ðêçêê³â, êîî ðäââ çââîðîâîî ïäðäêðë âî äêêîðêðäîîy ïäðîâð ïî÷äêîâîâî ðêçêêë.

¹⁹ Äëy êîððäêð³â ïî ïðîâîîðîëð ðäââêðð ðäêîæ ïðîîñêä°ðüñy äêð³ðäîîy çà ðîçñòâîî ïäð³ïäêüîëð ïäââîâ ïêðäîîy ÷ê ïäêîî³ êîðð³ð³ðë ïäðäðäððîëêð ääçðäâðêðy ïà ïî÷äêîâîî äâî ïðäðîî÷-îîî ðäðî³î ïäâðäîîy. Äëy êîððäêð³â ïî ääêððîëð ðäââêðð êîðð³ð³ðë ïäðäðäððîëêð ïà° ïä÷êðäâðêðü ð äâîâîâîâîð³ ç ïî÷äêîâîî ðäðî³îî ïäâðäîîy ïäâðäîîð.

Ретельно були розглянуті аргументи, висунуті щодо схвалення взаємної компенсації вимог і зобов'язань (нетінгу) для виявлення чистої позиції під ризиком, тобто, оцінка чистих, а не сукупних вимог, що виникають в результаті свопів та подібних контрактів з тими самими партнерами. Критерієм, на якому базувалося рішення, є “нетінг”-контракт за національними законами про банкрутство. Якщо ліквідатор збанкрученого партнера має (або може мати) право розірвати “нетінг”-контракт, вимагаючи здійснення сприятливих для його клієнтів положень цих контрактів, та невиконання несприятливих контрактів, то зменшення ризику банкрутства партнера немає. Відповідно, було схвалено, що:

банки поки що не можуть реалізовувати контракти, які підпадають під умови ліквідації²¹. Ефективність таких контактів по неплатоспроможності ще не була перевірена в судах, а також не було можливості отримати задовільну правничу оцінку того факту, що ліквідатори не зможуть їх спростувати. Однак, Комітет не має намірів відмовляти учасників ринку від використання справ, які в значній мірі забезпечують захист за певних обставин в деяких національних законодавствах, та буде готовий скасувати свої рішення, якщо наступні рішення, прийняті судами, підтримують цілісність контрактів із заліком зустрічних вимог з наступним розрахунком²². В будь-якому випадку Комітет продовжуватиме оцінювати припустимість різних форм нетінгу.

²⁰ Iáodō'ia ōeyōlī īāāō'ī, yē āēciā÷a°ōūny ā ōūlō ēīōāēñō°, ° āāīñōīdīlī'ī ēīōōāēñl, ōēāāāīēī ī°ē āāīā nōīdīāīē, çā yēēī āóāu-yē'3 çīāīā`yçāīy ēīāīl nōīdīē tōī īāōāāā÷ō āāīl āāēpōē ā āāīēē ōāōī'ī āāōīāōē÷ī īā°āīō°ōūny ç ōñ'īā'3 īōēīē çīāīā`yçāīyīē īūāī ōāēīl æ āāēpōē ōā āāōē çāōāōōāāīy āōīōāē, çāī'ūōb÷ē çāēīīēīē ÷ēīī īīāōāāīb nōlō çīāīā`yçāīy īāī°b ÷ēñōīb nōīlīb.

²² 219a iñiiaia ðiðia iáðò³iáð - ièàð³æièè iáðò³iá - iðèçia-áia æy çiaíðáifý ðèçèèð, ýèèè àèièèá ç uñááfièð ðiçðàðófiè³á, íá áóáá àèçiaia á iñáæ³ èàr³ðæó, iñè³euèè iñáððáai³ çiaíá ýçáifý iàððiað³á í³ á ýèiú ðàç³ íá iñðóóðòuñý.

Додаток 4

Заходи перехідного характеру

	Початковий	Кінець 1990р.	Кінець 1992р.
1.Мінімальний стандарт	рівень, що переважав наприкінці 1987р.	7.25%	8.0%
2. Формула обчислення	Основні елементи + 100%	Основні елементи + 100% (3.625%+3.625%)	Основні елементи + 100% (4%+4%)
3. Додаткові елементи включені до основного капіталу	Максимум в 25% від загальної суми основного капіталу	Максимум в 10% від заг. суми основного капіталу (тобто, 0.36%)	_____
4. Обмеження на загальні резерви на покриття збитків по кредитах в додаткових елементах	Обмежень немає	1.5 процентних пункта, або винятково до 2.0 процентних пункта	1.25 процентних пункта, або винятково та тимчасово до 2.0 процентних пункта
5. Обмеження на терміновий субординований борг в додаткових елементах	Обмежень немає (за розсудом)	Обмежень немає (за розсудом)	Максимум 50% від капіталу I-го рівня
6. Відрахунок з гудвіла	Відраховано з рівня I (за розсудом)	Відраховано з рівня I (за розсудом)	Відраховано з рівня I

* Це обмеження буде застосовуватись в разі досягнення угоди про послідовну базу для включення вільних від податків запасів або резервів в капітал (див. параграфи 20 та 21).

Бібліографія та довідки

Базельський Комітет з питань банківського регулювання та практики наглядацької діяльності. “Міжнародне наближення визначення капіталу та стандартів капіталу”. Липень 1988р.

Європейське Співтовариство. “Директива Ради про власні фонди кредитних установ (89/299/ЄЕС).” Від 17 квітня 1989р.

Європейське Співтовариство. “Директива Ради про коефіцієнт платоспроможності кредитних установ (89/647/ЄЕС).” Від 18 грудня 1989р.